

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 lipca 2024 r.,

w sprawie **K. P.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. i in.

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z 14 grudnia 2023 r., sygn. akt IV Ka 1647/23

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Pracowbrzeże i Zachód

w Szczecinie z 13 lutego 2023 r., sygn. akt VII K 77/20

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego K. P. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;
3. zasądzić od skazanego K. P. na rzecz oskarżycielki posiłkowej E. P. kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 lutego 2024 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VII K 77/20 uznał K. P. za winnego tego, że w okresie od 2015 r. daty bliżej nieustalonej do dnia 4 marca 2019 r. w miejscowości M. znęcał się fizycznie i psychicznie nad wspólnie z nim zamieszkującą żoną E. P. w ten sposób, że w miejscu zamieszkania wszczynał bezpodstawne awantury, ubliżał i poniżał pokrzywdzoną słowami powszechnie uznanymi za obelżywe i wulgarne, krytykował ją, ośmieszał w tym w obecności małoletnich dzieci, kontrolował i ograniczał jej kontakty z innymi osobami, niepokoił ją, utrudniał wspólne zamieszkiwanie, zakłócał spokój, popychał, szarpał, uderzał w różne części ciała, ponadto szarpiąc, popychając bądź wywierając psychiczną presję wymuszał na pokrzywdzonej współżycie seksualne, nadto używając przemocy fizycznej w postaci przytrzymywania za ręce, uderzania w twarz, podduszania doprowadzał ją do obcowania płciowego, nadto wykorzystując bezradność pokrzywdzonej wynikającą ze snu dopuścił się wobec niej innej czynności seksualnej polegającej na dotykaniu jej piersi, a w dniu 4 marca 2019 r. dokonał uszkodzenia ciała E. P. poprzez uderzenie jej ręką w twarz, popychanie, kopanie, szarpanie za włosy, w wyniku czego pokrzywdzona doznała obrażeń ciała w postaci sińców uda lewego i przysiódkowej powierzchni lewego kolana, które to obrażenia naruszyły funkcje kończyny dolnej lewej pokrzywdzonej na okres nieprzekraczający dni 7, jak również w okresie od 2015 r. daty bliżej nieustalonej do 4 marca 2019 r. w tym samym miejscu znęcał się fizycznie i psychicznie nad zamieszkującym wspólnie małoletnim nieporadnym ze względu na wiek J. D. ur. [...] .2008 r. w ten sposób, że wymierzał mu kary za przewinienia bijąc go pasem po pośladkach, popychał, uderzał ręką w twarz i kopał ww. małoletniego, zakłócał spokój małoletniego, wyzywał go słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, krytykował i wyśmiewał małoletniego, tj. popełnienia czynu z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zb. z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 198 k.k. w zb. z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to przestępstwo na podstawie art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 41 a § 1 k.k. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie orzekł wobec oskarżonego K. P. zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym J. D. i zbliżania się do niego na odległość mniejszą niż 50 metrów na okres 5 lat oraz zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną E. P. i zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów na okres 5 lat z wyjątkiem wykonywania kontaktów ze wspólnym dzieckiem stron oraz kontaktów związanych z załatwianiem spraw urzędowych i sądowych.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. P. na rzecz pokrzywdzonej E. P. zadośćuczynienie w wysokości 30.000 złotych, a na rzecz pokrzywdzonego J. D. zadośćuczynienie w wysokości 7.000 złotych.

Apelacje od wyroku wnieśli obrońcy skazanego. Wyrokiem z 14 grudnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt IV Ka 1647/23 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku złożył obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu:

- 1) rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 410 k.p.k. w zw. art. 7 k.p.k. w zw. art. 437 § 1 k.p.k. w zw. art. 433 § 2 k.p.k. - polegające na zaniechaniu dokonania przez Sąd Okręgowy w Szczecinie na skutek wniesienia apelacji przez obrońcę skazanego prawidłowej oraz wszechstronnej kontroli odwoławczej z pominięciem prawidłowej analizy materiału dowodowego, co skutkowało zaakceptowaniem dokonanej przez sąd I instancji błędnej oceny materiału dowodowego w postaci wyjaśnień K. P. uznanych za niewiarygodne, jak również w postaci zeznań E. P. uznanych za wiarygodne, co z kolei skutkowało zaakceptowaniem przez sąd II instancji błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd I instancji w oparciu w szczególności o ww. zeznania, co do sprawstwa skazanego w zakresie przypisanych mu czynów zabronionych;
- 2) rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 452 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. - polegające na nieuzasadnionym oddaleniu przez sąd II instancji wniosku dowodowego obrońcy skazanego K. P. zawartego w apelacji z uwagi na to, że „wniosek ten mógłby być złożony przed Sądem Rejonowym, a pomimo to oskarżony ani obrońca go nie złożyli, jak i nie wskazał, że dowodem takim może dysponować, a obecnie w sposób oczywisty zmierza do przedłużenia postępowania”, podczas gdy powody przedłożenia wnioskowanych dowodów na etapie apelacji zostały wskazane w jej treści, a ponadto dowody zawnioskowane przez obrońcę nie zmierzały do przedłużenia postępowania, lecz do wykazania braku sprawstwa po stronie skazanego K. P. w związku z brakiem wiarygodności pokrzywdzonej i jej zeznań, co z kolei powinno skutkować dopuszczeniem i przeprowadzeniem dowodu zgodnie ze złożonym wnioskiem.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, a oskarżycielka posiłkowa o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Dotyczy to uchybień sądu odwoławczego, to bowiem od orzeczenia sądu odwoławczego przysługuje wskazany nadzwyczajny środek zaskarżenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony dokonywać w ramach postępowania kasacyjnego ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolować prawidłowość poczynionych ustaleń faktycznych. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie, czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł procedowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy, kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (*tak: wyrok SN z 6.09.1996 r., II KKN 63/96, OSNKW 1997, nr 1-2, poz. 11.*)

Skarżący zarzucił rozstrzygnięciu sądu odwoławczego dokonanie nieprawidłowej kontroli instancyjnej poprzez naruszenie art. 410 k.p.k. w zw. art. 7 k.p.k. w zw. art. 437 § 1 k.p.k. i art. 432 § 2 k.p.k. W treści kasacji kwestionując dokonaną przez sąd I instancji i zaaprobowaną w toku kontroli instancyjnej ocenę materiału dowodowego w postaci wyjaśnień K. P. i zeznań E. P. (zarzut z pkt 1 kasacji).

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego w przypadku zarzutu kasacyjnego sprowadzającego się do naruszenia przez sąd odwoławczy przepisu art. 433 § 2 k.p.k. należy nie tylko wykazać, że sąd odwoławczy zarzutu apelacyjnego określonego rodzaju nie rozważył należycie, ale również autor kasacji musi wykazać, iż to uchybienie, zaistniałe przy dokonywaniu kontroli odwoławczej, w realiach tej konkretnej sprawy, mogło mieć istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia sądu odwoławczego. Należy zatem w kasacji wykazać, że przy dokonywaniu kontroli odwoławczej uchybienie (naruszenie art. 433 § 2 k.p.k.) zaistniało w rzeczywistości, opisano na czym ono polega i w jaki sposób skutkuje tak rażącym naruszeniem przepisów, że można je przyrównać w skutkach do przewidzianych w prawie procesowym bezwzględnych podstaw uchylenia orzeczenia (*zob. postanowienie SN z 24.01.2023 r., II KK 598/22, LEX nr 3518570*).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że skarżący tym wymogom nie sprostał. Uzasadnienie zarzutu z pkt 1 kasacji ogranicza się jedynie do polemiki z ustaleniami dokonanymi przez sąd I instancji, a następnie

zaaprobowanymi przez sąd II instancji. Skarżący nie wskazał na czym konkretnie jego zdaniem polegało uchybienie sądu odwoławczego, zamiast tego usiłuje wejść w polemikę z oceną materiału dowodowego przyjętą przez sądy orzekające w niniejszej sprawie oraz próbuje przeforsować własną, odmienną ocenę dowodów.

Analiza pisemnych motywów rozstrzygnięcia prowadzi do wniosku, że Sąd Okręgowy w Szczecinie dokonał prawidłowej kontroli instancyjnej wyroku sądu *meriti* rzetelnie, wyczerpująco i merytorycznie odniósł się do wszystkich przedstawionych w apelacji zarzutów.

Z treści tego uzasadnienia wynika, że sąd odwoławczy rzetelnie przedstawił z jakich powodów i w jakim zakresie ocena sądu I instancji została przeprowadzona zgodnie z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, w związku z czym pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k.

Jak wskazał w treści uzasadnienia zakażonego wyroku sąd odwoławczym, sąd I instancji nie popełnił żadnych błędów ani na etapie gromadzenia materiału dowodowego ani na etapie oceny materiału dowodowego. Sąd odwoławczy uznając, że w sprawie nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego oraz wskazując, iż złożony w apelacji wniosek mógł być złożony przed Sądem Rejonowym, a pomimo to oskarżony ani obrońca go nie złożyli, jak i nie wskazał, że dowodem takim może dysponować, jego złożenie w toku postępowania odwoławczego w sposób oczywisty zmierzało do przedłużenia postępowania. Zamieszczenie wniosku dowodowego w apelacji zobowiązywało sąd II instancji do rozważenia ich i oceny przez pryzmat przesłanek określonych w art. 170 § 1 k.p.k., a ostatecznie także do wydania odpowiedniej decyzji procesowej. Wymóg ten został w sposób oczywisty przez sąd odwoławczy spełniony. Z analizy protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 14 grudnia 2023 r., wynika, że Sąd Okręgowy w Szczecinie odniósł się do wniosku dowodowego zawartego w apelacji obrońcy i rozpoznał go, co uprawnia do stwierdzenia, że nie doszło do rażącego naruszenia art. 170 k.p.k. Decyzja Sądu II instancji co do wskazanego wniosku była prawidłowa, a jej podstawą był art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k.

W konsekwencji, w związku z oddaleniem nadzwyczajnego środka odwoławczego skazanego obciążono kosztami postępowania kasacyjnego zgodnie z treścią art. 636 § 1 k.p.k. Na podstawie art. 636 § 1 w zw. z art. 637a k.p.k. skutkowało to zasądzeniem od skazanego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, a na rzecz oskarżycielki posiłkowej zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Wobec oddalenia kasacji bezprzedmiotowe stało się rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]